

[Viggo Starcke.]

en varemengde af samme værdi, er jo et sekundært spørgsmål, der kan diskuteres. Derimod mener vi, at det vil være vigtigt af hensyn til Danmarks anseelse i udlandet, at vi overholder vore forpligtelser, og at vi ikke som det eneste land i Europa forringer den liberalisering, som er et livsspørgsmål for Europa. Jeg mener, det vil være beskæmmende for Danmark, hvis vi skal skyde os ind under forbeholdsklausulen, og at det ligesom vil bidrage til at sænke Danmark ned i sinkeklassen.

Jeg vil gerne bede om den højtærede formands tilladelse til et kort citat fra den tale, som den tidligere handelsminister holdt her i tinget den 8. august. Dør siger ministeren om betalingsordningen og ordningens bestemmelser:

„Der skal afgives en redegørelse for de tagne skridt til organisationen, som på grundlag heraf vil tage stilling til, om tilbageførslerne til bunden liste kan anses for berettigede. Organisationens skal iøvrigt følge den økonomiske udvikling i det pågældende land, og såfremt tilbageførslerne ikke findes berettigede, kan det pålægges landet at genoprette sin liberalisering indenfor en periode, der vil blive nærmere fastsat af organisationen.“

I henhold til disse udtalelser skal Danmark altså sættes under tilsyn, under en slags administration, hvor organisationer udenfor landet skal følge den økonomiske udvikling og kan pålægges os at gøre noget, som regeringen ikke har villet gøre. Jeg mener, at det kan være meget uheldigt for Danmark at kunne risikere at blive tvunget til noget sådant, og det vil være både klovere og bedre, at vi foretager det skridt selv.

Fra vor side har det mange gange tidligere, særlig af Bue Bjørner, været fremført, hvor vigtigt det er, at der skabes tillid til fremtiden hos købmændene, for at de kan disponere roligt, så man kan undgå panikindkøb, og så man kan undgå, at der dækkes ind med for store varelagre, og alt dette kan undgås, når købmændene har sikkerhed for, at de i næste måned kan købe ind ligesom nu, hvorimod der let vil opstå vilkårlige og kaotiske forhold, hvis der administrativt kan skydes varer frem og tilbage fra den frie liste til den bundne liste. Det er vor overbvisning, at handelsmændene og købmændene vil være i stand til at købe både flere og bedre og billigere varer for den samme eksportmængde, som Danmark betaler med, under frie forhold, end når det er staten, der dirigerer det i bunden form.

Resultatet af den hidtil førte handelspolitik har ikke opmuntret til at fortsætte, og det europæiske lyspunkt, at man gennem Marshallorganisationen solidarisk er gået ind i en liberaliseringspolitik, anser vi for at være noget så vigtigt, at man fra dansk side ikke må være med til at lægge denne udvikling hindringer i vejen. Jeg vil derfor gerne på min gruppes vegne rette det spørgsmål til den højtærede handelsminister, om han vil følge denne forespørgsels opfordring, altså om han igen vil tilbageføre til friliste de varer, der kort før valget blev overført til bunden liste uden tilslutning fra andre partier end socialdemokratiet.

Ministeren for handel, industri og søfart (H. C. Hansen): Jeg skal gøre nogle enkelte bemærkninger i anledning af det ærede medlem hr. Viggo Starckes forespørgsel og må måske først sige den ting, at jeg naturligvis lige så vel som det ærede medlem kan beklage, at hr. Krag ikke kan føre denne debat her i tinget, men jeg vil gerne dertil føje, at hr. Krag naturligvis ikke har handlet som enkeltperson i hele dette forhold, og at det derfor er et regeringsanliggende nu, som det var det på det tidspunkt, da denne disposition blev forelagt rigsdagen.

Må jeg tillade mig overfor det høje ting at henvise til den redegørelse for valuta-situationen, som jeg i min fremsættelse af prisloven har givet, og til at min kollega finansministeren har været inde på det samme spørgsmål i sin fremlæggelse af finansloven. Jeg ville finde — og jeg håber, det ærede medlem hr. Viggo Starcke vil være enig med mig heri —, at det vil være lidt urimeligt, om jeg skulle trække hele den baggrund op talmæssigt og faktisk iøvrigt, som allerede er trukket op i tidligere holdte taler her i tinget. Men jeg kan sammenfatte det hovedspørgsmål, som disse tidligere afgivne redegørelser dækker over — eller begrundes, om man vil —, derhen, at stillingen i dag er den, at vi for året 1950 må regne med et samlet valutadeficit på omkring 500 mill. kr., og at også udsigterne for 1951 vedrørende betalingsbalancen er overordentlig mørke.

I henhold til betalingsordningen vil Danmark have adgang til, som det også er sagt tidligere, at trække en guldfrid kredit på cirka 275 mill. kr. Af denne kredit har man allerede trukket henved 200 mill. kr., idet valutastillingen overfor de andre Marshall-lande siden den 1. juli er forringet med dette beløb. Jeg vil ikke bestride, at der kan være noget rimeligt i den opfattelse, at en